

Homilie tijdens de 5de zondag A van de Vasten, O.L.Vrouw Ver-Assebroek (26-03-2023)

Lezingen: Ez 37,12-14; Rom 8,8-11; Joh 11

Dierbare broeders en Zusters,

Er zijn weinig zekerheden in het leven. Vaak zijn we verrast door de wendingen die het leven ons bereidt, zowel op het persoonlijk vlak, als op het vlak van de maatschappij en de wereld. We weten niet of niet voldoende wat de toekomst ons brengt. Zal het huwelijk van onze kinderen stand houden? Zullen onze kleinkinderen gezond en deugdzaam opgroeien? Zal mijn pensioen nog uitbetaald worden? Waar en wanneer zal er oorlog uitbreken? Zal ons landje België of zelfs de Europese Unie nog bestaan binnen 30 jaar? Op al die vragen kennen we het antwoord niet. Kortom: er zijn weinig zekerheden in het leven.

Eigenlijk is er maar één zekerheid in het leven van iedere mens, en dat is dat hij of zij zal sterven. Het feit dat we ooit zullen sterven, is absoluut zeker. De omstandigheden waarin we zullen sterven, zijn het veel minder: wanneer, waar en hoe, dat zijn allemaal vragen die open blijven. Zal ik thuis sterven of in de kliniek, plots of na een lange ziekte, door een ongeluk of door een terroristische aanslag, dat weet ik niet. Het enige dat ik weet is dat ik ooit zal sterven. Ik ben vergankelijk, een sterfelijk mens. Dat lot deel ik met Lazarus uit het evangelie. Dat lot deel ik met meer dan acht miljard mensen die nu op aarde leven.

De vraag is dan: hoe ga ik om met die enige zekerheid? Hoe sta ik tegenover het feit dat ik ooit moet sterven? Veel mensen willen daar niet te veel aan denken. Ze schuiven die zekerheid voor zich uit. Ze gedragen zich alsof ze altijd zullen leven. Ze leven in de waan van de onsterfelijkheid. Dat is niet verstandig, want dan ontkennen we de werkelijkheid. Het is wijs en verstandig rekening te houden met onze sterfelijkheid, dat we ooit afscheid moeten nemen van het leven. Het is goed om zich voor te bereiden op de dood, zodat we dit gebeuren zo bewust mogelijk kunnen meemaken. Aan het begin van deze vastentijd, op Aswoensdag, toen de priester ons het askruisje oplegde, sprak hij de woorden: “Gedenk, mens, dat je stof zijt, en tot stof zult wederkeren”. Aan het begin van deze vastentijd werden we uitgenodigd om meer bewust te zijn van onze sterfelijkheid.

Als gelovige mensen zijn we niet bang voor de dood. We zouden het in elk geval niet mogen zijn. Waarom? Omdat wij anders tegen het leven en de dood aankijken dan ongelovigen, voor wie de dood het absolute einde is van het leven. Voor veel mensen, die niet of niet meer leven vanuit het geloof, is de fysieke dood van de mens het einde van alles. Na de dood is er niets meer. Deze overtuiging vloeit voort uit een ‘materialistische’ opvatting over het leven. Het leven is dan niets meer dan het biologische leven, dat zich afspeelt in het materiële lichaam, dat wordt aangestuurd door de hersenen. Onze zgn. ‘geestelijke vermogens’ zijn dan niet meer dan een bijproduct van de hersenen. Eenmaal de hersenen niet meer functioneren, is het gedaan. Het lichaam sterft, en alles is gedaan.

Voor een gelovige doet deze benadering geen recht aan het mysterie van het menselijk leven. De mens is immers niet alleen materie, maar ook geest. Hij of zij is een eenheid van lichaam én geest. Bij de dood wordt de geest wel van het lichaam gescheiden, maar niet vernietigd. Wij geloven immers dat God de levensadem in ons heeft uitgestort. Ons leven is geen toeval. Het is een geschenk van God. God wil niet de dood van de mens, maar dat hij leeft, geestelijk én lichamelijk.

We horen dat al in de eerste lezing van vandaag, die genomen is uit het hoofdstuk 37 van de profeet Ezechiël. De profeet beschrijft zijn visioen van de dorre beenderen die door de levenwekkende kracht van God weer verzameld worden, met vlees worden bekleed en met een levende geest beziel. God zegt dat Hij de graven zal openen, de doden in massa zal wegvoeren uit hun graven. En dan zegt hij letterlijk: “Mijn geest zal ik over u uitstorten en gij zult leven”. Het is dank zij de geest van God dat de doden weer opstaan en tot leven komen.

In de tweede lezing gaat de apostel Paulus dieper in op de rol van Gods Geest in onze opstanding, in ons leven na de lichamelijke dood. Hij zegt letterlijk: “Als de Geest van God, die Jezus van de doden heeft opgewekt, in u woont, zal Hij die Christus Jezus van de doden heeft doen opstaan, ook uw sterfelijk lichaam levend maken door de kracht van zijn Geest, die in u verblijft”. Christenen leven in de hoop dat God hun sterfelijk lichaam weer levend zal maken door zijn Geest. Er is wel een voorwaarde: dat we ons niet laten leiden door “het vlees”, dat wil zeggen, door het wereldse en vergankelijke, maar door de Geest van God, die in ons verblijft. Wij zijn ons daarvan niet altijd bewust: Gods geest leeft in ons, ons lichaam is de woning van Gods geest. Als wij leven vanuit de Geest, worden we steeds meer gelijkvormig aan Jezus, en zullen we ook delen in diens opstanding.

Op deze vijfde zondag van de vasten laat de Kerk ons nadenken over deze wezenlijke vragen van ons leven: dat we ooit zullen sterven, maar dat God ons door zijn Geest voorbereidt tot een nieuw en onvergankelijk leven. De opwekking van Lazarus, die ons in het evangelie wordt verteld, is daar een welsprekend teken van. Telkens als een mens sterft, is er verdriet, van familie en vrienden. Zo ook bij Lazarus. Zijn zussen Marta en Maria treuren, en zelfs Jezus is diep ontroerd als hij geconfronteerd wordt met de dood van zijn vriend en de droefheid van diens zussen. Dat toont dat Jezus een echte mens was. Maar hij was méér dan dat. Hij is Gods Zoon. Hij beschikt over de kracht van Gods Geest, de levenwekkende kracht van God zelf. Meer dan wie ook voelt Jezus aan dat hij hier geconfronteerd met de laatste vijand van de mens, namelijk de macht van de dood. Hij is ontsteld, verbijsterd en verbolgen tegenover deze vreselijke macht. Maar Hij stelt Gods levenwekkende macht tegenover de macht van de dood. Hij zegt: “Ik ben de verrijzenis en het leven”. En hij geeft Lazarus het leven terug, in afwachting van zijn definitieve verrijzenis op het einde der tijden. Maar ook hier is er een voorwaarde: die van het geloof. Jezus zegt het duidelijk: “Wie in mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven, en ieder die leeft in geloof aan Mij, zal in eeuwigheid niet sterven. Geloof ge dit?”. Geloven wij dat?

Broeders en zusters, ik kom tot mijn besluit. Christenen weten dat ze eens moeten sterven. Dat is het lot van elke mens. Toch zijn christenen niet bang voor de fysieke dood, veeleer voor de geestelijke dood. Christenen bereiden zich voor op de dood, die ze zien als een overgang naar een nieuw en onvergankelijk leven. Ze bereiden zich voor door de Geest te koesteren die in hen woont, door te leven naar de Geest en door te geloven in Jezus de Zoon van God, die de verrijzenis is en het leven. Amen.

Adelbert Denaux, pr.